Adde quod ingenti cetu spoliasse ratus
CHRistias amisso præside turba gemis.
Tum ve tò in tenera Schola Deus ipse magistri
Ad tumulum Gijmmi sic mihi voce queri.

Ergone præsidium cœcis surgentibus, ait orbi
Occidis? ah stadiis fata sinistra meis.
Ah rapies modò primitias quas tempore duro
De særis miseror, quid misi præda senex?
Gijmmi cujus ope impubes hæc tam juvenis, tam
Affatim, integris, viribus, artis iter,
Gijmmi qui modò eras columen patriæ, Scholæ, Deus
Quæ te subduxit tam inimica dies!
Ut tamen nos juvenum cœcis non ipse videres:
Quærens sacratæ sanctus prædabis ego!
Scilicet ossa ego populi funalibus ausis,
Accelerans præceps tristia fata Dei.
Præcipuè excellens, siquid fuit! illicò tanquam
In rivum humanis cœca, in astra fugis.
Da geminis studiosa cohors, Ecclesia lugè,
Longa tuis, gazens cum pietate fleti.
Flete simul juvenes, flores! cordata senectus,
Non decet hic madidas non habuisse genas.
Jamque Deo placidè ut requiescat, tua vultum sorores,
Si Deciburga rogas, flebile fundo labes.
Sic quæsta angusto clausit sorore nobile corpus
Cujus in æterno est vivida sepulta libro.

Ad D. Agidium Beckium Francofurti
Pax Christi.

Ut ad utranq; tuam succinctè respondeam, vir Doctissime pro doxologia veneranda Pastoris tui M. Hieronymi, quam gratiam in hisce, non solùm quia illi viri memoriam singulari quadam benevolentia complector: verum etiam quia ore suavis videre quibus cogitationibus pius senex peregrinationis istius odiosum tempus transmittat, fleving et nos hic nugeri intempestivum existimo non minùs pii quam prudentis consilio fuisse. 196.

[= Arch. a. 4: No. 51]

gymnij, qui fere solg hic ad Thor. fuerat ornare scholæ
imitande. Quis decebat quantum huic Ecclesiæ sit adem,
ptum non licere describere, ne nec pulset humano
præsidio cœlg nostri constitutionem metiri. De D.
Philippo gravig commoveres, nisi jam saepig is stigmo
diziaverat de nihilo pene vitg esse. Certe D. Doctor
Albertg Hardenbergg, quem constat D. Philippo visg
unum esse, quum paucis diebg ante Calend. Februarij
Bremam huc literas dederit, tam tristem omnium
Ecclesiarum jacturam nec opportune portenderet ipse, nec
nos celare, si quid tale accidisset, præsertim quum in
Epistola ante mentionem Philippi fecerit, ubi nar-
rat extare eum esse Bremam. Doctorem quendã
Hesshusium ex vestris oriundum Academia, qui Hardenber-
gum ad publicam disputationem provocaret, permit
tat ei vel ipsum etiam Philippum assumere. Pro-
inde donec certiora cognovero non ingrediar me-
ditationem acerbissimi luctg, qui nostra me-
ria (ut ego quidem censeo) vicubare Ecclesiæ possit.
Quod sanè mecum sentiet, qui noverit, quam horri-
biles taxonicarum scholarum motg illig fere ani-
mi amboratate quoquomodo cohibere se hac-
ng gratiarum actione omnia sursum deorsum vertat,
ille certamine subducto, visioni suang tristissimas-
mas et religionis & doctrinæ, nisi Deg de nostro
rebus succurrat. Quod dubitas an mihi sit gratulan-
dum, quod amabilem te dicis mecum ingenium
donec fueris simile esse pergat, hæc non sane te vehe-
mentant animum meum præsertim absente pro-
secto ut ego me conscientia maximè cupiam
probare. Scient alii Bremenses quantum illius

sit vltg distracty sim, quàm non ex meo animo facta sit migratio sed Domino, qui noris corda sic me huc teng in isthac vocatione confirmavit, neq; ab hac eam dimigere potuerim, neq; nunc me posse id esg pere, jere, quamvis quæ contra me fortuna, obstaculis opponantur, ut aegrè spes succ̃ssg ostendat, nedum ut omnes Ecclesiæ cohortatorib⁹ fieri possit satis, neq; vero ut hoc vocati huc tamq; ut in tranquillitate, rebg omnibg ad animum lucentibg fruamur studiis et cultibg nostris sed ut si qua fieri possit, vicinis patriæ aliquà disjecta miserè, dissipata Ecclesiæ membra Domino et Salvatori nostro per verbum et virtutem ipsius colligamus, fovemus. Quomodo enim ἐπισκοπὴν ἑτέρου ἐπὶ ἑτέρου ἐν κόσμῳ. Multa sanè video quæ nos, cum plura etiam audio, neq; mira ut doctrinæ puritate ita vitiis cultibg ad perfectionem contendo, quàm eorum quisquam qui se exquisitissimos arbitrantur. Deformata est hîc adhuc facies Ecclesiæ sed nos docet ejg tanquam parentis nostræ maculas cantis per non fastidire, donec paulatim per fidele ministerium Evangelii cooperante Spiritu sancto, Christi sanguine eluantur, hîc ego pro mea tenuitate hoc agam, ut intelligant per quos huc vocati sum, nihil mihi unq; quàm fidem ac diligentiam defuisse. Quamq; constet hîc nobis nostra libertas in omnibg partibg religionis quod quidē attinet ad privata pietatis exercitia, tam ut pauc̃is vobis non ignotus quid Nobiscum accideri. Ego tamen coram Deo et coram Deo protestor, nihil me neq; in me ipso, neq; in meis familiaribg vere, ctum, vel privatim, vel publicè, nihil approbatum, quod non consentiat cum doctrinæ cultuumq; puritate. De cæteris quid facto sit ego Deo suorum

pore et consilium rectum, et præsens auxilium da-
bit, prosperatis erunq; agentes de præteritis, mul-
tumq; divina misericordia confisi: indefatigandâ
laboratis Ecclesiæ salutem pertinaciter incumbe-
mus pro nostris opibus, quædam parva mercenâ facta,
risi Deo relictâ, quem obsecro et obtestor, ut nos
faciat vasa misericordiæ utilia dispensatibus, præter
gloriam filii sui unigeniti, quem et salutis nostræ
principem agnoscimus et unicum Ecclesiæ caput,
et Salvatorem nostro loco quanta possumus animi
vehementissima contentione confitemur. Habui olim in
Flandria quædam invitia pietatis, ea Domino, qui
fuerat inceptor corroboravit paulatim suo Spi-
ritu Sancto per verbum non sine variis exercitij
is pœnitentiæ et fidei, nisi certamina et terribras
angustias, in quibus jam pridem hæsitem, nisi esset
mecum Dominus, urgens et promovens opus manu
sua. Quod si exanimo me spectatis ingenio non subse-
stam, si ex eo, qui me assumpserit, non commovebor,
non peribo in æternum. Reprehenderunt sæpè qui-
dam patriotæ, quod Saxonia Ecclesiæ me junxissem,
idem nunc passim isthic, partim Lindæ com-
morantibus non placebit hæc communicatio.
Et sanè si ex meo more possem vivere, jam dudum
ad aliquem puriorem cœtum transissem, ergo non
aliis literis ego tecum usi quod vel minimum
servitium etiam gratis præstare istic Ecclesiæ pos-
sem me ad vestrum felicis navis latus adjecissem,
quam autem mihi, quamlibet inutili, servo Domi-
ni, ne non posset necessitatem docendi juventutem,
ubicunq; adsine dissendio quietis, cum bona con-
scientia, sine labe falsorum cultuum liberè facere

possum ibi me necesse est in mea statione qua fa-
ma, quave infamia solicite ac fideliter fratre officia
prescripte vocationis, ne quaso, vetam merose judicent
de servis alienis, quos Dominus misericordia fuleiet,
ut cum sanctis omnibus extremum vite spiritum
sibi similes esse et stare in Domino possint. Sed
hec hactenus. Vale frater veneranda. Conjugis sa-
lutem non desinam filio Dei commendare. Sa-
luta sanctos. Duisburgi. 14. Februarij 1580

Johannes Molanus.

191.

Ad Petrum de Spina. Aquisgrani.

Pax Christi.

Tuas postre mus accepi 4. Februarij priores non ac-
cepi. Videlicet subeunt et suos insidiatores epistole
non minus quam nummi. Quod mea libenter cupis sit
non minus quam tuum. Quod mea libentes cupis sit
non minus hoc primum vitellio, nimis, velleni
dari eum cursum vite utrique, ut paulo propius
conjungi aliquando et crebrius consuetudine
frui possimus. Nam egote cubium, post solictam
senel gratiam feci, semperamei studiosissimum
te ipsa compleri et precor per veterem amicitia
nostram, ut quidquam mihi fixum est animo constanter
tui amorem retinere, neque vigilia in dilectionem
fratris hujus persistas, utquamquam corporibus distracti
non multis utrinq; officiis certare possimus, tamen
multis apud Deum precationibus alter alterius salu-
tem adjuvemus, denique operam ut in religione sincera
que nobis arctioris amicitie ortum & incrementa
dedit ad ultimum usq; spiritum perseveremus, sicut
scriptum est. Palmes si recidat sit à vite non pot-
erit facere fructum. Utrique (ni fallor) et hic mihi,
et tibi ista difficile fuerit clavum rectum tene-
re, et omnes fugaces effugere, proinde vigilan-

[a Asch. a. 7: Nr. 52]